

Column Hans Stegeman: Het is weer het seizoen...

Vorig jaar. Ik zal het niet snel vergeten. Bij mij thuis was net nieuw leven, in de bancaire sector vielen alleen maar slachtoffers. Op 15 september begon het met Lehman Brothers. Daarna denderde de crisis vooral in oktober door. Elke zondagavond Bos met Wellink en/of Balkenende op *prime time* tv, met mededelingen over welke bank nu weer gered was.

Uit de cijfers bleek later dat in het vierde kwartaal van 2008 ook de economie behoorlijke klappen kreeg. Vanaf toen riepen alle economen om het hardst dat dit wel eens de ergste economische crisis sinds de jaren dertig zou kunnen worden. Overheden en centrale banken grepen massaal in om financiële instellingen te redden en de economie te ondersteunen. Iedereen had het over de crisis. En terecht, als je op de cijfers afgaat. Deze crisis is uniek in aard en omvang.

Nu, een jaar later, zijn veel mensen behoorlijk crismoe. Het nieuws wordt gedomineerd door enkele thema's. Bankiers verdienen straf, moeten spijt betuigen en hun bonussen inleveren. De overheid moet bezuinigen want de staatsschuld is uit de hand gelopen. De sombere woorden met Prinsjesdag ten spijt, lijkt de gemiddelde Nederlander toch weinig crisis te ervaren. Wie eet er nu echt een boterham minder om? Volgens mij hebben economen, mijzelf inclusief, zich verkeken op de welvaart in Nederland. Ik geloof niet dat de moeilijke tijden al achter de rug zijn, maar het welvaartsniveau is in Nederland inmiddels zo hoog, dat we het nauwelijks merken als het iets minder gaat. De cijfers spreken voor economen een duidelijke taal. De daling van het BBP is historisch, maar qua niveau is onze welvaart nog even hoog als bijvoorbeeld in 2005. Toen hadden we het toch ook niet slecht?

Deze herfst staat het er anders voor dan vorig jaar. We zijn nog niet uit de crisis, maar we weten zeker dat alle cijfers ten opzichte van dezelfde periode een jaar geleden nu minder slecht of beter gaan worden. De grootste daling hebben we gehad, maar terugkeren naar het niveau van economische activiteit van voor de crisis doen we dit en volgend jaar waarschijnlijk nog niet. Alleen kijken naar veranderingen geeft een te beperkt beeld. Maar het zal bij de publieke opinie toch een bevestiging zijn: zie je wel, het valt allemaal wel mee! Laten we het hopen. En maar even niet denken aan de gevolgen van die grote overheidstekorten en oplopende werkloosheid.

Een jaar na de grote crash van 2008. Mijn dochter kan inmiddels lopen zonder haar bij de hand te houden, alhoewel nog met vallen en opstaan. Zover is de economie in mijn optiek echter nog lang niet.

oktober 2009